

Изх. № 05 – 15 – 16 / 01.10.2015г.

ОТНОСНО: Предложения за промени в данъчни закони за стимулиране на дарения на хранителни и питейни продукти с приближаващ краен срок на годност или бракувани като технологичен брак, но годни за употреба /нарушена опаковка, етикетирание и др./

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГОРАНОВ,

Във връзка с проведеното заседание на НСТС и предложението на БСК за промени в данъчни закони, за стимулиране на дарения на хранителни, питейни и други потребителски продукти с приближаващ краен срок на годност, с настоящото изпращаме актуализиран проект на промени в ЗДДС и ЗКПО. Промените предвиждат праг на стойността на извършените дарения в размер на 0,5% от годишните продажби на съответния търговец или производител, както и ограничаване на лицата, получатели на даренията - само държавни и общински институции, предоставящи социални услуги по Закона за социалното подпомагане.

Изразяваме очакването на предприятията и браншовите сдружения от хранителната и питейна индустрия, че предложените промени ще бъдат подкрепени от МФ и включени в проекта на МФ на ЗИД на ЗКПО, който ще бъде внесен в МС.

При необходимост от допълнително аргументиране и прецизиране на предлаганите промени, предлагаме да бъде проведена спешно работна среща с представители на браншови организации от хранително питейната индустрия на експертно ниво в удобно време, с оглед своевременно внасяне на промените в законопроекта за изменение и допълнение на ЗКПО.

За контакти: brankov@bia-bg.com 02 981 69 98

Приложение: съгласно текста

С УВАЖЕНИЕ,

БОЖИДАР ДАНЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ПРЕДСЕДАТЕЛ

Приложение към писмо на БСК (Изх. № 05 – 15 – 16/01.10.2015г.)

Във връзка с необходимостта от регламентиране на безвъзмездно предоставяне на хранителни и други продукти за лично потребление с приближаващ срок на годност или бракувани като технологичен брак, но годни за употреба /нарушена опаковка, етикетиране и др./, предлагаме да се обмислят и въведат следните промени в ЗДДС и в ЗКПО, с които не се засягат приходите в бюджета:

В ЗДДС:

1. В чл.27 се създава нова ал.2, като сегашната ал.2 става ал.3, със следния текст:

„Ал.1 не се прилага в случаите на доставка на стоки по чл.6, ал.3, т.2, представляващи технологичен брак, но годни за употреба /нарушена опаковка, етикетиране и др./, или при предстоящо изтичане на срока на трайност, определен с нормативен акт или стандартизационен документ когато безвъзмездното им предоставяне е в полза на държавни и общински органи и институции за социално подпомагане и е в размер до 0,5 на сто от годишните продажби на производителя или търговеца.“

2. В Чл. 80 се създава нова ал.4 със следното съдържание: „В случаите по ал. 2 т.4 и т. 5, стоките могат да се предоставят в полза на държавни и общински органи и институции за социално подпомагане в . Предоставянето се извършва до два месеца преди изтичане на срока на трайност на стоките, а при технологичен брак след неговото установяване, като се изготвя приемо-предавателен протокол в съответствие с изискванията на ППЗДДС.“

- В ЗКПО:

В чл.31 следва да се включи нова ал.8 със следното съдържание: „За данъчни цели се признават и счетоводните разходи за технологичен брак на стоки или за стоки с изтичащ срок на трайност, определен съгласно изискванията на нормативен акт, когато същите са дарени в полза на държавни и общински органи и институции за социално подпомагане в размер до 0,5 на сто от годишните продажби на производителя или търговеца. Дарението на стоките се извършва в рамките на двумесечен срок преди изтичане на срока на годност/трайност, а при технологичен брак – след неговото установяване.“

Мотиви:

Нивата на бедност у нас са два пъти над средноевропейските и почти половината от населението ни е застрашено от бедност и социално изключване - основно децата и пенсионерите. Същевременно се унищожават огромно количество храни - над 650 000 000 кг, въпреки че почти половината от българското население търпи ограничения при консумацията на здравословни храни. Значителните обеми от залежавачи но годни за потребление храни в хранителната индустрия и търговската мрежа, могат да бъдат оползотворени чрез предоставянето им за социални услуги, социално подпомагане и подкрепа за основните групи социално уязвими лица.

Огромното разхищение на хранителни стоки в най-бедната страна в ЕС следва да бъде ограничено като се създадат нормативни предпоставки за безвъзмездно предоставяне (дарения) на хранителни и други потребителски стоки в технологичен брак или с изтичащ срок на годност/трайност при спазване на всички стандарти за безопасност и качество.

Съгласно разпоредбите на ЗДДС, всяко регистрирано по закона лице има право на приспадане на данъчен кредит за произведените, закупени, придобити или внесени от него стоки или услуги, при условие, че използва последните за извършване на облагаеми доставки. Регистрирано лице, което изцяло или частично е приспаднало данъчен кредит, но впоследствие ги използва за извършване на освободени доставки или за доставки, за които не е налице право на приспадане на данъчен кредит, дължи данък в размер на ползвания данъчен кредит. Такава корекция на приспадания данъчен кредит не се извършва в случай на брак поради изтичане срока на годност/трайност, определен съгласно изискванията на нормативен или стандартизационен акт или в случаите на технологичен брак.

Производителите и търговците са склонни да предоставят съответните продукти за социални услуги и подпомагане при условие, че се осигури неутралност на данъчното облагане при извършване на безвъзмездни доставки (дарения). Понастоящем търговците и производителите от хранително-вкусовата

промишленост в качеството си на дарители, дължат ДДС върху стойността на дарените храни. Поради тези причини, производителите и търговците поемат всички свързани разходи вкл., за транспортиране и унищожаване, вместо да ги предоставят безвъзмездно тъй като в преобладаващата част от случаите тези разходи са по-ниски от данъчния разход, свързан с даренията.

Ето защо е необходимо да се осигури освобождаване от облагане с ДДС на доставките на този вид стоки от дарителите, т.е. това да не води до задължение за корекция на ползвания данъчен кредит, когато стоки, за които е ползван данъчен кредит, не се използват за икономическата дейност на фирмата-дарител, а се ползват за целите на социалното подпомагане и предоставяне на социални услуги по Закона за социалното подпомагане.

По данни на Българската хранителна банка, проучване извършено от Price Waterhouse Coopers показва, че:

В рамките на ЕС в редица държави-членки този ефект се постига целево чрез законодателни промени или чрез тълкуване на правните норми по начин, който да ограничи (неутрализира) данъчната тежест за дарителите на храна. Дори при някои от държавите - членки, които формално попадат в списъка с държави без данъчни облекчения за дарения на храни в ЕС, съществуват индивидуални случаи при които държавата допуска на практика по един или друг начин намаляване на ДДС разхода. Налице са следните основни режими в ДЧ на ЕС:

- никакъв (или минимален) ДДС разход при дарения към хранителна банка (12 държави) - Австрия, Великобритания, Естония, Ирландия, Италия, Литва, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Унгария, Франция;
- дарения на храни с ДДС разход (15 държави): Белгия, България, Германия, Гърция, Дания, Испания, Кипър, Латвия, Люксембург, Словакия, Словения, Финландия, Холандия, Чехия, Швеция
- в редица държави, прилагането на режим при който даренията на хранителни стоки не предизвиква ДДС разход, е свързано с изпълнение на определени условия като:
  - * В Австрия дарената храна трябва да бъде вече негодна за търговско разпространение (напр. приближава срокът на годност или търговецът не може да продаде хранителните продукти поради препазване или други причини).
  - * Във Великобритания даренията към регистрирани благотворителни организации не предизвикват ДДС разход.
  - * В Естония даренията подлежат на облагане с ДДС, но данъчната основа е равна на по-ниската от цената на придобиване или пазарната стойност /пазарната стойност на дарената храна намалява значително, когато срокът на годност приближава/.
  - * В Ирландия, Малта и Великобритания няма ДДС разход при даряване, тъй като голяма част от основните хранителни продукти се ползват от нулева ставка на данъка.
  - * В Италия дарената храна трябва да бъде негодна за продажба поради грешки в опаковането, етикетирването, претеглянето или приближаване на срока на годност.
  - * В Румъния даренията могат да не предизвикат ДДС разход, ако тяхната обща стойност годишно не надвишава 0.3% от оборота на дарителя.
  - * В Унгария търговецът не дължи ДДС, ако са дарената храна не е била закупена първоначално с цел да бъде дарена впоследствие.
  - * В Германия ДДС върху хранителните стоки е намалено на 7% (от 19%).

При въвеждането на данъчни облекчения е необходимо същевременно да се предвидят и съответните механизми, които да гарантират избягване на злоупотреби в тези случаи. Това може да стане чрез прилагане на специални изисквания за отчетност, чрез специалният статут на държавните и общински структури, занимаващи се с тази дейност и т.н.

Предлаганите промени в данъчното законодателство по отношение на даренията на стоки от ХВП ще имат голям положителен ефект – от една страна ще е налице опазване на природни ресурси чрез унищожаване на по-малко храни, подобрява се статуса на социално уязвими групи и се намаляват разходите по делегираните дейности и бюджети на общините при предоставяне на социални услуги по Закона за социалното подпомагане.